

«широким цільовим підходом» дозволила констатувати недостатній її рівень як за досягненням усієї ієрархії цілей грошово-кредитної політики центрального банку, визначених чинним законодавством, так і за дотриманням проголошених цільових пріоритетів. Завдання формування оптимальної схеми і конкретних механізмів регулювання грошової маси в обігу є сьогодні надзвичайно актуальним. Необхідно навчитись ефективно використовувати нові ринкові монетарні інструменти, що і є об'єктом наступних наукових досліджень.

Література

1. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р. № 679-XIV. Електронний ресурс [Режим доступу]: <http://zakon.nau.ua>.
2. Швець О.Ю. Вплив політики НБУ на стан грошово-кредитного ринку України в сучасних умовах трансформації банківської системи / О.Ю. Швець // Електронний журнал «Ефективна економіка». № 9. 2017. Електронний ресурс [Режим доступу]: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5776>.

УДК 336.71:330.46

Скрипник Галина Олексіївна,

кандидат економічних наук, доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кулікова Марія Володимирівна,

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ЗАЛУЧЕНІ КОШТИ, ЯК ВАГОМЕ ДЖЕРЕЛО РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

В умовах циклічного розвитку економіки діяльність банків на ринку залучених ресурсів має особливе стратегічне значення для забезпечення збалансованого розвитку і довгострокової стабільності фінансових інституцій в Україні. Ефективне управління банківськими ресурсами є ключовим завданням, яке сьогодні стоїть перед вітчизняними комерційними банками.

Банківські ресурси — це основа діяльності комерційного банку, від розміру ресурсної бази банку залежать масштаби його діяльності та обсяги отримуваних прибутків. У банківській практиці ресурси комерційних банків поділяють на власні, залучені та позичені кошти. У сфері політики банківського управління щодо мобілізації залучених ресурсів основною метою є створення оптимальної ресурсної бази, яка за умови мінімальних витрат на формування банківських ресурсів може підтримувати стабільний рівень доходу, а репутація банку буде достатньою для акумулювання необхідних фінансових ресурсів на вигідних умовах. Якість управління пасивними операціями значною мірою залежить від вирішення проблем діяльності ефективної політики із забезпечення ресурсів банківських установ та розробки механізму її реалізації.

На жаль, сьогодні складна економічна та політична ситуація спричинила величезні втрати для вітчизняної банківської системи. Для того, щоб залишатися конкурентоспроможними та мати успіх у сфері депозитної діяльності і залучати нові банківські ресурси необхідно не тільки надавати вкладникам широкий та якісний спектр депозитних послуг, але й заохочувати клієнтів до інвестування, створюючи при цьому найбільш сприятливі умови для розміщення їх заощаджень у банківські вклади.

Специфіка функціонування банківської системи характеризується тим, що у

структурі банківського капіталу основну частку займають залучені кошти. Банківська практика показує, що найстійкішим ресурсом для банківських установ є депозитні вклади фізичних осіб, оскільки за ними прослідковується значно повільніший рух коштів у порівнянні із вкладом юридичних осіб (рис.1). Однак, депозитні вклади фізичних осіб є найбільш чутливим і вразливим сегментом ринку депозитних послуг, на який має відчутний вплив скорочення доходів населення, зростання безробіття та рівня споживчих цін, а також зменшення довіри до банківської системи зі сторони населення.

Як свідчать дані наведені в рис.1., сукупний обсяг зобов'язань вітчизняних банків протягом 2017 року зріс на 3,6% до 1172,8 млрд. грн. в порівнянні з минулим роком, а сукупний обсяг депозитного портфелю протягом 2017 року збільшився на 6,4% та станом на 01.01.2018 р. відповідав 858,4 млрд. грн.

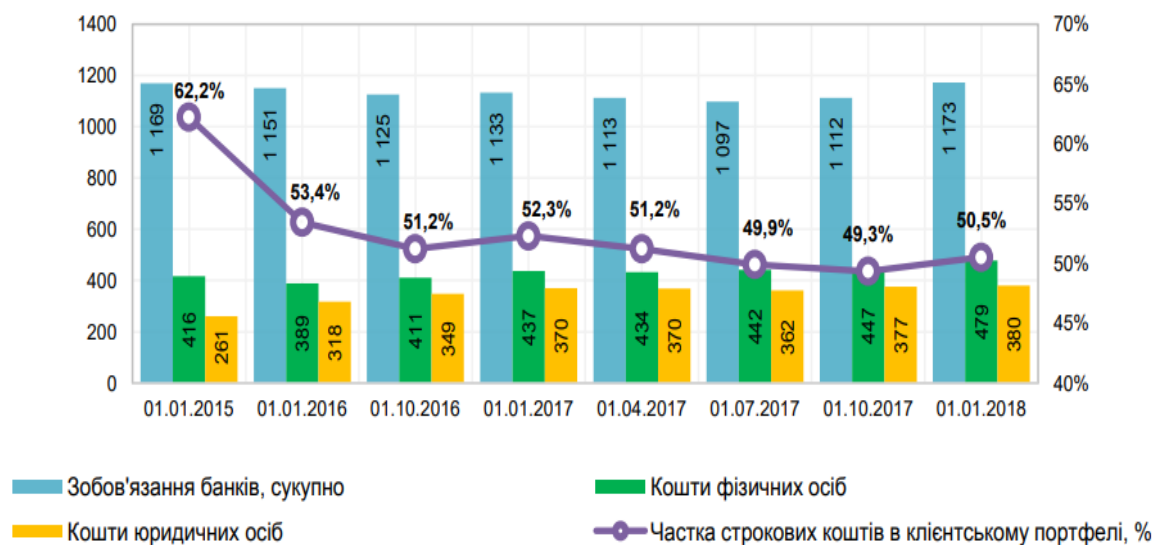

Рис. 1. Динаміка та структура зобов'язань банківської системи України за 2015-2017 р. [1]

Важливою ознакою у процесі залучення банківського капіталу є строковість мобілізованих коштів, так як вони становлять основу для проведення активних операцій банківською установою (рис. 2)

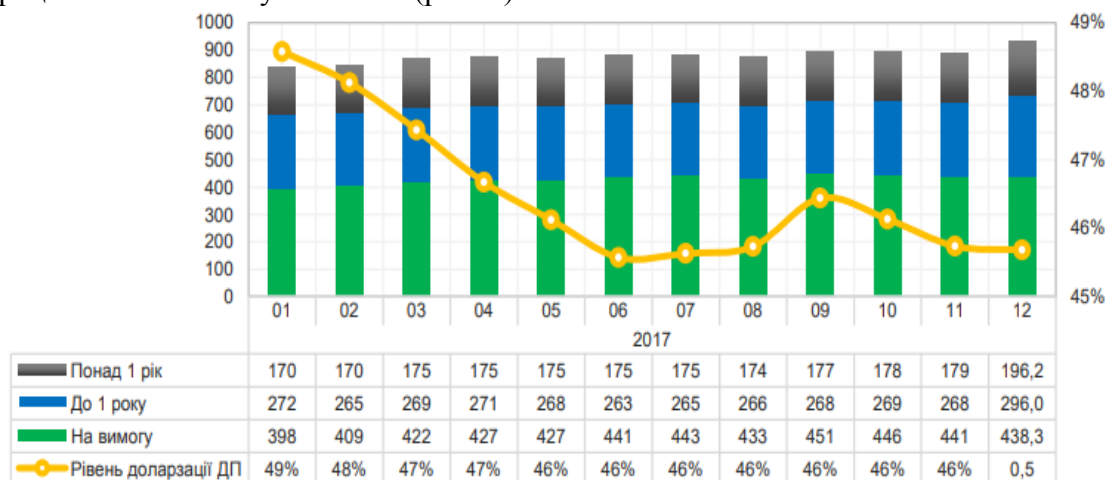

Рис.2. Динаміка зміни депозитного портфелю за строковістю в 2017рр., млрд. грн. [1]

З проведеного дослідження можемо зробити висновок, що з початку 2017 року встановилася тенденція до зростання обсягу вкладів на вимогу. Станом на 01.01.2018 р. їх сума відповідає 438,3 млрд. грн., що дорівнює 47% сукупного портфелю коштів клієнтів (43% на початок 2017 року). Слід зауважити, що частка коштів, залучених на строк 1-2 роки, поступово зростає, проте загальний їх вклад у сукупний протягом досліджуваного періоду зростає та складала 21,1% (20,2% на початок 2017 року) в загальному обсязі зобов'язань банків. Це пояснюється тим, що основну частину банківських вкладів складають кошти, мобілізовані у населення, яке надає перевагу короткотерміновим вкладам із можливістю пролонгації, а юридичні особи переважну частину вкладів зберігають у формі поточних депозитів.

Підсумовуючи вищесказане, необхідно зазначити, що залучені кошти є головним джерелом формування ресурсної бази банку, а від характеру залучених коштів залежать види активних операцій і, відповідно, обсяги доходів банку. Водночас операції із залучення коштів мають певні недоліки, а мобілізація депозитних коштів залежить від вкладників, а не від банку.

Отже, для покращення ситуації зі сторони банків необхідно докласти великих зусиль, щоб повернути довіру своїх громадян. З метою залучення більшої кількості клієнтів для розміщення вільних коштів у формі банківських депозитів, необхідно запропонувати найбільш вигідні та оптимальні умови, ніж є на даний момент, тобто, розробити для клієнтів діапазон варіантів вкладів на різних умовах, що допоможе кожному клієнту підібрати для себе найвигідніші депозити.

Література

1. Аналітичний огляд банківської системи України за результатами 2017 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.rurik.com.ua/documents/research/bank_system_2017.pdf

УДК 336.2

*Дахно Олена Миколаївна,
старший викладач*

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

В результаті реалізації реформи децентралізації в Україні було створено понад 800 об'єднаних територіальних громад (ОТГ), які охопили третину території України. Новостворені громади отримали більше фінансових ресурсів, прями відносини з Державним бюджетом, та, одночасно, ширші повноваження та обов'язки.

Реформа децентралізації передбачає передачу повноважень, фінансів на їх реалізацію та відповідальності за їх виконання від центральної влади органам місцевого самоврядування (ОМС), тобто тому керівництву (місцевим радам та їх головам), яке жителі територіальних громад самі собі виберуть. Вихідним пунктом реформи є усвідомлення, що на місцях краще орієнтуються в локальних проблемах і ефективніше можуть використати кошти на їх вирішення.

Мета децентралізації – наблизити владу до мешканців, а мешканців – до влади для підвищення доступності та якості освітніх, медичних, культурних, адміністративних, комунальних і соціальних послуг, які отримують ті самі мешканці громад.